

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

KOIRAREKISTERI JA SIIHEN LIITTYVÄT MAKSUT

(Pyydetty lisäselvitys eläinten hyvinvointia koskevan hallituksen esityksen käsittelyn yhteydessä)

Koirarekisteri

Koirien tunnistamista ja rekisteröintiä koskevan maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (68/2022) 3 §:n mukaan koirat on 1.1.2023 lähtien tunnistusmerkittävä ja koiran haltijan on ilmoitettava 5 §:n mukaiset tunnistustodistuksen tiedot rekisteriin. Lisäksi koiran kuolemasta, lopettamisesta tai katoamisesta sekä rekisteriin ilmoitettavien tietojen muutoksista on ilmoitettava tiedot rekisteriin kuukauden kuluessa tapahtumasta. Rekisteriin ilmoitettavia tietojen muutoksia ovat esimerkiksi haltijan muutokset tai mikrosirun tunnistuskoodin vaihtuminen. Koirarekisteri on viranomaisrekisteri, jonne talletetaan asetuksen 5 § mukaiset tiedot. Viranomaisrekisteriin ei tallenneta koiran sukutaulutietoja tai muita harrastustoimintaan liittyviä tietoja.

Koirarekisteriin liittyvät maksut ja kustannukset

Koirien rekisteröintiä koskevista maksuista säädetään Ruokaviraston maksuasetuksella (MMM 1193/2021). Rekisteröinti maksaa 10 € / koira, kun ilmoituksen tekee sähköisen asiointin kautta ja 19 € / koira, jos ilmoituksen tekee paperilomakkeella. Rekisteröintimaksu on haltijakohtainen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että koiranpennun kasvattaja on koiran ensimmäinen haltija, joka rekisteröi pennun rekisteriin ja maksaa rekisteröintimaksun ennen pennun luovutusta. Koiran ostanut henkilö on koiran toinen haltija, ja hän maksaa myös saman suuruisen rekisteröintimaksun. Jos koira myydään tai muutoin luovutetaan myöhemmin vielä uudelle haltijalle, tämän on myös maksettava rekisteröintimaksu. Kaikki muut koiran elämään liittyvät rekisteri-ilmoitukset (esim. haltijalta poisto, koiran katoaminen, lopetus tai kuolema) ovat maksuttomia. Myös toisesta valtiosta Suomeen pysyvästi tuotu koira on rekisteröitävä koirarekisteriin neljän viikon kuluessa tuonnista ja joka tapauksessa ennen koiran myymistä tai muuta luovuttamista. Näin koiran tuonut henkilö on sen ensimmäinen haltija, joka rekisteröi koiran ensin omiin nimiinsä ja maksaa rekisteröintimaksun. Suomeen tuotujen koirien rekisteröinti ennen myyntiä on tärkeää koirien jäljitettävyyden kannalta. Väliaikaisesti Suomeen yli kolmen kuukauden ajaksi tulevat koirat on niin ikään rekisteröitävä Suomen koirarekisteriin.

Koirarekisterin maksut päätettiin jakaa edellä mainitulla tavalla paitsi koiran kasvattajan tai tuojan, myös sen tulevan haltijan tai haltijoiden maksettavaksi. Tällä tavalla rekisteröintijärjestelmän ylläpidosta koituvat kustannukset jaetaan tasaisemmin, eivätkä kustannukset jää ainoastaan koirien kasvattajien maksettavaksi. Lisäksi tällä tavalla

yksittäisen rekisteröintimaksun hinta pystytään pitämään alhaisempana. Valtakunnallisen koirien rekisteröintijärjestelmän ylläpidon kustannukset muodostuvat ostopalveluna hankittavasta rekisterin ja sähköisen asioinnin teknisestä ylläpidosta, ostopalveluna hankittavasta ulkoisesta asiakaspalvelusta, joka vastaa paperilomakeilmoitusten käsittelystä ja eläintenpitäjien neuvonnasta sekä Ruokavirastolle koko koirarekisterijärjestelmän toiminnasta vastaavien järjestelmä- ja teknisten asiantuntijoiden yhteenlasketusta työpanoksesta ja hallinto- ja yleiskuluista. Koirarekisterijärjestelmän seuraavan kolmen vuoden keskimääräiseksi kokonaiskuluksi on tässä vaiheessa arvioitu noin 560 000 euroa vuodessa.

Valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n mukaisesti julkisoikeudellisesta suoritteesta valtiolle perittävän maksun suuruuden tulee vastata suoritteen tuottamisesta valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää (omakustannusarvo). Maksujen suuruuden tulee perustua tietyllä aikavälillä samanlaatuksille suoritteille kohdistuviin keskimääräisiin kokonaiskustannuksiin. Haltijakohtaisia ilmoituksia koirarekisteriin arvioidaan ensimmäisten kolmen käyttöönottovuoden aikana tehtävän keskimäärin vuodessa noin 120 000 - 130 000 kpl. Koirien rekisteröintimaksut on laskettu kolmen vuoden keskiarvona viraston arvioimien ilmoitusmäärien perusteella. Keskiarvoa käytetään, koska rekisteriin ilmoitettavien koirien määrän ennustetaan vaihtelevan runsaasti eri vuosina siten, että ensimmäisenä vuonna on tulossa huomattavasti enemmän ilmoituksia kuin tulevina vuosina. Tällöin rekisteri-ilmoituksista kertyvät tulot vaihtelevat voimakkaasti eri vuosina. Rekisterijärjestelmän ylläpidon menot ovat kuitenkin pääosin kiinteitä, ja maksutuoton tulee kattaa menot myös hiljaisempina aikoina. Rekisteröintimaksun määrittämisessä tavoitteena oli, että koiran haltijoita kohdellaan tasapuolisesti eri vuosina ja että maksuilla voidaan varmuudella kattaa virastolle aiheutuvat kulut. Maksusuoritteiden määrää ja niistä kertyviä tuloja arvioitaessa on myös otettava huomioon, että kaikki haltijat eivät tule rekisteröitymisvelvoitetta noudattamaan. Kustannusten tasoa ja maksun suuruutta tullaan uudelleentarkastelemaan tulevina vuosina, kun rekisteröintien määrä todentuu ja rekisterin kustannukset vakiintuvat.

Tehdyistä ilmoituksista noin 80 % - 90 % arvioidaan tehtävän sähköisen asioinnin kautta. Sähköisen asioinnin kautta asioivat koirarekisterin asiakkaat maksavat rekisteri-ilmoituksensa Suomi.fi- maksuina. Paperilomakkeen käsittely sen sijaan vaatii aina asiakaspalvelijan työtä ja erillisen laskutuksen rekisteröinnistä. Tästä syystä paperi- tai sähköpostilomakkeilla asioivilta asiakkailta peritään muiden Ruokaviraston suoritteiden tapaan korkeampaa maksua, jolla katetaan Ruokavirastolle aiheutuvat laskutus- ja käsittelykustannukset 10 euroa/suorite. Tämä vastaa keskimääräistä yhden laskun käsittelykulua valtionhallinnossa. Muut asiakaspalvelun kustannukset jaetaan kaikkien koiran haltijoiden kesken.

Koirarekisteri ja Suomen Kennelliiton rekisteri

Koira on rekisteröitävä koirarekisteriin, vaikka se olisi jo rekisteröity Suomen Kennelliiton tai jonkun muun yksityisen tahon rekisteriin.

Koirarekisteri on viranomaisrekisteri, eikä sinne siirretä automaattisesti tietoja minkään ulkopuolisen tahon rekisteristä. Viranomaistoiminnassa on aina huomioitava hallinnon yleislainsäädännön vaatimukset koskien mm. tietosuojaa, tietoturvaa ja eläinten haltijoiden oikeusturvaa. Asiakkaiden tietoja ei voida siirtää yksityiseltä toimijalta viranomaisjärjestelmään ilman yksityisen toimijan ja heidän asiakkaidensa suostumusta.

Tämän vuoksi esimerkiksi Kennelliiton koirarekisterin tietoja ei voida siirtää ilman, että jokaiselta Kennelliiton rekisterissä olevan koiran omistajalta kysytään lupaa. Lisäksi tietojen oikeellisuus olisi pitänyt joka tapauksessa tarkastaa jokaisen koiran osalta, jotta perustettavan rekisterin tietosisältö olisi ollut ajantasaista. Edellä mainituista syistä johtuen tietojen siirto ei käytännössä ollut toteutettavissa.

Ruokavirasto selvittää kuitenkin osana rekisterin kehitysprojektia laajalti erilaisten rajapinta- ja tiedonsiirtoratkaisujen hyödyntämismahdollisuuksia sekä sidosryhmien halukkuutta rajapinnan käyttöönottoon. Mahdollinen tiedonsiirto jo olemassa olevista sidosryhmien rekistereistä tai rekistereihin voi tapahtua Ruokaviraston toteuttaman tiedonsiirtorajapinnan kautta ja ainoastaan koiran haltijan suostumuksella. Tämä edellyttää sovelluskehitystä myös Kennelliiton osalta.